

วิทยานิพนธ์	การดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอยะหา จังหวัดยะลา
ผู้วิจัย	นายสุวิช ยานะวิมุติ
สาขาวิชา	สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ปีการศึกษา	2546

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ อสม. และการดำเนินงานของ ศสมช. รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ อสม. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ อสม. ที่ปฏิบัติงานใน ศสมช. ในอำเภอยะหา จาก 45 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 5 คน รวม 216 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าไคสแควร์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของ อสม. พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.28 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 42.13 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 41.20 สมรสแล้ว ร้อยละ 87.50 มีบุตร 3-4 คน ร้อยละ 43.52 มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 53.24 มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 59.73 มีรายได้พอใช้แต่ไม่เหลือเก็บ ร้อยละ 62.97 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 89.40

2. การดำเนินงาน ศสมช.

ด้านข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่มีข้อมูลข่าวสารครบ

ด้านบริการสาธารณสุขมูลฐานชุมชน ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่บริการได้

ครอบคลุม

ด้านจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อุปกรณ์อยู่ในสภาพดี

ด้านบริการจัดการกองทุน ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่มีกองทุน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ อสม. ได้แก่ คุณลักษณะของ อสม. ด้าน อายุ การศึกษา และอาชีพ การมีส่วนร่วมของ อสม. ในการจัดตั้งชมรม การประสานงานเครือข่าย ในหมู่บ้าน และการประสานงานภาครัฐและเอกชน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของ ศสมช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการดำเนินงานของ ศสมช. แต่สถานที่ทำงานไม่มีความสัมพันธ์

4. ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ เรื่องขาดการมีส่วนร่วม ขาดการประสานงาน สถานที่ตั้งไม่เหมาะสม ขาดกำลังคน และประชาชนไม่ยอมรับ อสม. วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และการมีขวัญ กำลังใจของ อสม. ความเชื่อทางด้านศาสนา

Thesis title : The Operation of Community Primary Health Care Center in Southern
Border area : A case study in Yaha district of Yala province

Researcher : Suwich Yanawimut

Degree : Master of Arts (Social Sciences for Development)

Academic year : 2003

This study was aimed to study the operation of Community Primary Health Care Center (CHCC). The relationship between the activity of health volunteers and the operation of Community Primary Health Care Center including the problems and obstacles of health volunteers' activities. The sample group consisted of 216 health volunteers from 45 villages, five persons per village. The tool employed for this study was interview form. The data were analyzed using means, percentage and chi-square.

The findings were

1. The basic data of the sample group most were female (65.28%) age between 31-40 years (42.13%), the education were the elementary (41.20%), married (87.50%), had 3-4 children (43.52%), an occupation was agriculture (53.24%), income over 5,000 baths/month (59.73%) and enough for used but have not to save (62.97%) and the religion was most of muslim (89.40%)

2. The operation of community primary health care center were

- The result of the part of information : most had complete in formation.
- The result of the part of services of community Primary Health Care Center : most had coverage services.
- The result of the part of keeping instrument : most were at good level.
- The result of the part of the management of the fund : most had funds.

3. The relations between variables concerning health volunteers as characteristic of age education and career, participating in assembling representatives to work, coordinating community net working and coordinating between government and private significantly related to the operation of Community Primary Health Care Center. Supporting for health volunteers working also significantly related to the operation of Community Primary Health Care Center but working place location was not related.

4. Most of the obstacles were: lack of the community coordination. The working place location was not appropriate and the population did not accept to the health volunteers. The stores and the material were not enough and the moral of the health volunteers was low.